

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 11P/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923200995
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Berešová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7923200995.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Janou Berešovou vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa : A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v C., D. XXX/X t.č. na adrese : C., E. XXXX/XX, zastúpený kolíznym opatrovníkom JUDr. Vladimírom Verebom, vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Trebišov dieťa matky : D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v C., D. XXX/X, t.č. na adrese : F. G., H. XX o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v C., E. XXXX/XX takto

rozhodol:

I./Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti I. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

II./Matka dieťaťa D. B. je povinná platiť pre mal. syna A. výživné mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené neploleté dieťa a to vždy do 25-tého dňa toho ktorého mesiac vopred od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov – číslo účtu : J. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

III./Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1./Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov sa podaným návrhom domáhal rozhodnutia podľa výroku tohto rozsudku. Ozrejmil, že matka o dieťa od jeho narodenia neprejavovala skutočný záujem, často od neho odchádzala preč. Dieťa ostalo pri starej matke D. B., ktorá sa o neho taktiež starala nedostatočne.

Na túto skutočnosť bol úrad práce upozornený. Po osobnej kontrole na mieste samom bolo zistené, že dieťa je zanedbané a je o neho nedostatočne postarané. O dieťa prejavil záujem príbuzný rodiny Zajacových a to I. B., ktorý vzal maloletého k sebe v marci 2023 a od uvedenej doby sa o neho riadne stará. Kondícia dieťaťa sa zlepšila.

2./Matka s návrhom na pojednávaní vyslovila nesúhlas. Ozrejmila, že sa odsťahovala z príbytku na adrese trvalého bydliska a žije t.č. pri partnerovi v jeho dome v F. G., kde má podmienky pre starostlivosť o mal. A..

3./Kolízny opatrovník poukázal na záujem maloletého dieťaťa a žiadal návrhu vyhovieť. Matka musí dokázať trvalú zmenu vo svojom prístupe k starostlivosti o dieťa.

4./I. B. žiadal návrhu vyhovieť. Maloletý A. sa stal plnohodnotným členom jeho rodiny.

5./Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky D. B., I. B., svedkov D. B. a C. K., oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav veci :

Maloletý A. je druhé dieťa D. B., ktorá jeho otca neoznačila. Jej prvá dcéra D. B., nar. XX.XX.XXXX bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11 P 80/2020 zo dňa 19.11.2019 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti I. E..

Matka sa o mal. A. od jeho narodenia riadne nestarala, odchádzala z domácnosti. Túlala sa, fetovala. Dieťa nechala svojej matke D. B., ktorá starostlivosť taktiež zanedbávala.

Po kontrole na mieste samom navrhovateľ stanovil strednú mieru ohrozenia dieťaťa. Bol vypracovaný plán sociálnej práce s rodinou a boli vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany dieťaťa v rodine.

L. B. bývala v Trebišove v nevyhovujúcom špinavom príbytku bez okien a riadnych vstupných dverí. Hygiena domácnosti bola na veľmi nízkej úrovni. Matka pri opakovaných návštevách navrhovateľa nevedela preukázať dostatok oblečenia a hygienických potrieb pre maloletého, hlavne plienok. V domácnosti nebolo navarené a dostatok potravín.

Príbytok okrem matky a mal. A. obývala stará matka D. B. s manželom, ich ročná dcéra M. a tiež dospelá dcéra D. B.. Ostatné deti D. B. boli v minulosti súdom zverené do náhradnej osobnej starostlivosti iných osôb pre jej nezodpovedný prístup.

Do spolupráce na zlepšení podmienok bolo zapojené aj Mesto Trebišov a Centrum pre deti a rodiny Slovenské Nové Mesto.

Matka snahu o zmenu len verbalizovala, k zmene v jej postoji k dieťaťu nedošlo.

O starostlivosť o mal. A. prejavil záujem príbuzný I. B.. Menovaný žije s partnerkou N. O. vo vlastnom rodinnom dome. Majú dve deti., o ktoré sa riadne starajú. I. B. pracuje na dohodu v predajni Kebab Kajkoš s príjmom, 250,-€. Partnerka je na materskej dovolenke. V dome býva aj jeho matka P. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorá rodine pomáha.

Maloletý A. býva u I. B. od jari 2023, to na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu podľa uznesenia 11 P 37/2023-15 zo dňa 14.03.2023.

Od uvedenej doby sa výrazne zlepšil jeho zdravotný stav. Dieťa je čisté, najedené a pokojné. Vyvíja sa primerane k svojmu veku.

Matka dieťaťa D. B. vo svojej výpovedi ozrejmla, že už tri mesiace býva v F. G. pri partnerovi C. K., ktorého pozná už dlhšiu dobu. Očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Chce sa starať aj o A..

Partner matky C. K., nar. XX.XX.XXXX potvrdil, že žije s matkou dieťaťa v družnom pomere. Pozná ju vyše roka. Za tú dobu u neho menovaná pobývala vždy istý čas, potom odišla a vrátila sa späť. Teraz sú spolu tri mesiace. On chce partnerke pomáhať pri starostlivosti o dieťa, ktoré sa jej má narodiť v jeseni 2023, aj keď sa nepovažuje za jeho otca.

Čo sa týka mal. A., on ho pozná. Vie, že matka sa o neho nestarala dostatočne. Poukázal na nízku mentálnu úroveň matky, ktorá nie je schopná sama viesť usporiadaný život. Nevie písať ani čítať, on ju musí kontrolovať aj pri vykonávaní domácich prác.

Matka nemá vybudovaný zmysel pre riadnu starostlivosť o svoje dieťa, preto ani on nevie povedať ako sa matka bude správať do budúcnosti.

Podľa jeho názoru je potrebné, aby sa matka stabilizovala a až potom bude možné riešiť maloletého A.. V súčasnosti prijal do svojej domácnosti aj rodinu partnerky a to jej matku D. B. s manželom a ich spoločnou dcérou M., nar. XX.XX.XXXX.

Ich spoločný život v jeho dome je v začiatkovej fáze. Ťažko uviesť, ako sa bude situácia vyvíjať do budúcnosti.

Tieto skutočnosti potvrdila aj stará matka dieťaťa D. B., ktorá uviedla, že treba dať matke dieťaťa D. B. čas, aby preukázala, že zmenila svoj život v prospech svojich detí.

6./Na základe takto vykonaného dokazovania súd právne uzatvára :

Podľa ust. § 45 ods. 1-6 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsahu práv a povinnosti k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

7./ Súd návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov vyhovel. I. B., v ktorého domácnosti žije v súčasnosti mal. A. splňa zákonné podmienky pre zverenie tohto dieťaťa do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, čo bolo zistené predloženými listinami ako aj osobným šetrením na mieste samom vykonaným zo strany navrhovateľa.

Náhradná osobná starostlivosť je v záujme maloletého dieťaťa. Matka sa o neho doposiaľ riadne nestarala, podmienky v ktorých maloletý vyrastal boli nevyhovujúce. 8./V súčasnosti matka zmenila svoj život. Byva vo výrazne lepších pomeroch pri partnerovi v jeho dome v F. G., kde sa presťahovala aj jej matka so svojou rodinou.

Zmena na strane matky však trvá len krátky čas a tak nie je v súčasnosti možné prijať záver, že matka sa bude riadne starať o mal. A.. Matka očakáva narodenie tretieho dieťaťa. Až budúcnosť ukáže ako sa bude o toto nové dieťa starať a podľa toho bude možné v prípade jej záujmu o mal. A. rozhodovať o zmene jeho výchovy.

Maloletý má v súčasnosti u I. B. zabezpečené všetky svoje potreby. Rodina menovaného ho prijala za platného člena.

Vzhľadom na minulosť matky, jej mentálnu úroveň, nie je možné v súčasnosti vystaviť maloletého A. riziku nezodpovedného prístupu matky k jeho výchove.

Takéto stanovisko prijali aj partner matky C. K. a tiež jej matka D. B. a stotožnil sa s ním aj navrhovateľ a tiež I. B..

9./Podľa ust. § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa ust. § 45 ods. 8 citovaného zákona súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Pri rozhodovaní o výške výživného zo strany rodičov dieťaťa súd vychádzal z ust. § 75 ods. 1 a § 62 Zákona o rodine .

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. cit. zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 3 cit. zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

10./Súd určil matke platiť pre syna výživné v minimálnom rozsahu, lebo to zodpovedá jej sociálnemu statusu. Matka má základné vzdelanie. Absolvovala špeciálnu základnú školu, Dopolial nikde nepracovala. Aktuálne nemá žiadny príjem, lebo rodičovský príspevok jej bol pozastavený, keďže sa nestará o svoje deti. Je odkázaná na terajšieho partnera.

11./ O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP). Podľa tohto ustanovenia žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v zmysle §-u 362 Civilného sporového poriadku (CSP), podľa ktorého odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Odvolanie sa podáva prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach písomne a v troch vyhotoveniach.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods 1,2 CSP.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa §-u 62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku (CMP) odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa §-u 62 ods.2) CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §-u 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.